

Total no. of Printed Pages : 32

Held on 15-09-2023

BOOKLET

ముద్రించిన మొత్తం పేజీలు : 32

బుక్‌లెట్

Hall Ticket No. / హాల్ టికెట్ నెంబరు

Signature of Invigilator / పర్యవేక్షకుని సంతకం

Answers are circled in Red Colour

TET-311-EM/TM

Time : 2 Hours, 30 Minutes

Max. Marks : 150

సమయం : 2 గం|| 30 ని|| లు

గరిష్ట మార్కులు : 150

Instructions to the candidates :

అభ్యర్థులకు నూచనలు :

1. Write your Hall Ticket number in the box provided at the left side of the booklet immediately after receiving the Test Booklet.
పరీక్షా బుక్‌లెట్‌ను తీసుకొన్న వెంటనే బుక్‌లెట్ ఏడమువైపు భాగంలో ఉన్న బాక్సులో మీ హాల్ టికెట్ నెంబరు రాయాలి.
2. Check whether the Test Booklet contains as many pages as are printed on the top of this page.
ఈ పేజీ పై భాగంలో ముద్రించిన విధంగా పరీక్షా బుక్‌లెట్‌లో అన్ని పేజీలు ఉన్నాయో లేదో పరిశీలించుకోవాలి.
3. Check whether all pages are printed in sequence properly. Do not remove any pages from the Test Booklet.
పరీక్షా బుక్‌లెట్‌లోని అన్ని పేజీల్లో ముద్రణ సరిగా ఉండేలా లేదో సరిచూసుకోవాలి. పరీక్షా బుక్‌లెట్ లోని ఏ ఒక్క పేజీని తీసివేయకూడదు.
4. Indicate your answers on the given OMR answer sheet only. Read the instructions given on both sides of the OMR answer sheet and follow them accordingly. Do not write the answers in the Test Booklet.
మీ సమాధానాలు ఇచ్చిన OMR సమాధాన పత్రంలోనే గుర్తించాలి. OMR సమాధాన పత్రానికి ఇరువైపులా ఇచ్చిన నూచనలను చదివి తదనుగుణంగా పాటించాలి. పరీక్షా బుక్‌లెట్‌లో సమాధానాలు రాయకూడదు.
5. This Test Booklet consists of 150 multiple choice questions. Answer all questions. Each question carries one (1) mark only.
ఈ పరీక్షా బుక్‌లెట్‌లో 150 బహుళాప్తాప్త ప్రశ్నలున్నాయి. అన్ని ప్రశ్నలకు సమాధానాలు ఇవ్వాలి. ప్రతి ప్రశ్నకు ఒక మార్కు (1) మాత్రమే ఉంటుంది.
6. Do not do any rough work in the Test Booklet. Use only the white paper provided at the end of the question booklet for rough work.
పరీక్షా బుక్‌లెట్‌లో ఎలాంటి చిత్తు పని చేయకూడదు. పరీక్షా బుక్‌లెట్ చివరలో ఇచ్చిన తెల్ల కాగితాన్ని మాత్రమే చిత్తు పనికై వినియోగించాలి.
7. After completion of the examination, hand over the OMR answer sheet to the Hall Superintendent without fail.
పరీక్ష పూర్తి అయిన వెంటనే OMR సమాధాన పత్రాన్ని హాలు సూపరించెండెంట్‌కు తప్పని సరిగా అందజేయాలి.
8. Candidate will not be permitted to leave the examination hall till the completion of the stipulated examination time.
నిర్దేశించిన పరీక్షా సమయం పూర్తి కాకుండా పరీక్షా గదిని విడిచి వెళ్ళేందుకు అభ్యర్థిని అనుమతించరు.
9. In case of any discrepancy between the English and Telugu versions of the questions or in case of minor errors in translation, English version shall be considered as final.
ప్రశ్నల ఇంగ్లీషు మరియు తెలుగు వెర్షన్ల మధ్య ఏదైనా వ్యత్యాసం ఉంటే లేదా అనువాదంలో చిన్న పొరపాట్లు ఉంటే, ఇంగ్లీషు వెర్షన్‌నే ఫైనల్‌గా పరిగణించబడుతుంది.

W-71/TET-311-EM/TM

[1]

Turn Over

1. Rohan knows that even if makes any mistake or does something wrong in life, his parents would treat him with love, affection and would value his decision. Rohan's parents are demonstrating

- (1) Conditional Positive Regard
- (2) Unconditional Positive Regard
- (3) Congruence
- (4) Self-Actualization

జీవితంలో ఏదైనా పొరపాటు చేసినా లేదా ఏదైనా తప్పు చేసినా, అతని తల్లిదండ్రులు అతనిని ప్రేమతో, ఆస్పాయంతో చూస్తారని, అతని నిర్ణయానికి విలువ ఇస్తారని రోహన్ కి తెలుసు. రోహన్ తల్లిదండ్రులు దీనిని ప్రదర్శిస్తున్నారు

- (1) నిబంధనలతో కూడిన సానుకూల గౌరవం
- (2) నిబంధనలు లేని సానుకూల గౌరవం
- (3) సారూప్యత
- (4) ఆత్మ సాఫల్యత

2. Teaching can be adapted to meet the individual needs of diverse learners by

- (1) Neglecting individual differences and following a standardized instructional approach.
- (2) Implementing a homogeneous teaching method for all learners.
- (3) Employing differentiated instruction to cater to learners' unique abilities, interests and learning styles.
- (4) Enforcing strict teaching methods to achieve uniformity among learners.

విభిన్న అభ్యాసకుల వ్యక్తిగత అవసరాలను తీర్చుటకు బోధనను ఇలా స్వీకరించుట

- (1) సైయక్టిక భేదాలను పట్టించుకోకుండా, ప్రామాణికమైన బోధనా ఉపగమనాన్ని అనుసరించడం
- (2) అభ్యాసకులందరికీ సజాతీయమైన బోధనా పద్ధతిని అమలు చేయడం
- (3) అభ్యాసకుల ప్రత్యేక సామర్థ్యాలు, ఆసక్తులు, అభ్యసన శైలులను తీర్చుటకు విభిన్న బోధనలను అమలు చేయడం
- (4) అభ్యాసకులలో ఏకరూపతను సాధించడానికి కఠినమైన బోధనా పద్ధతులను అమలు చేయడం

3. According to Bruner's theory of instruction, learners construct knowledge through:

- (1) Passive reception of information from the teacher
- (2) Exploration, discovery and active participation
- (3) Direct instruction and explicit guidance
- (4) Memorization and rote learning

బ్రూనర్ బోధనా సిద్ధాంతం ప్రకారం, అభ్యాసకులు దీని ద్వారా జ్ఞానాన్ని నిర్మించుకుంటారు

- (1) ఉపాధ్యాయుని నుండి సమాచారంను నిష్క్రియాత్మకంగా స్వీకరించుట
- (2) అన్వేషణ, ఆవిష్కరణ, చురుకుగా పాల్గొనడం
- (3) ప్రత్యక్ష బోధన, స్పష్టమైన మార్గదర్శకత్వం
- (4) కంఠస్థం చేయుట, బట్టి అభ్యసనం

4. In the interactive phase of teaching, the teacher engages in activities such as:

- (1) Reflecting on the effectiveness of the teaching learning process
- (2) Assessing students' performance and assigning grades
- (3) Presentation of concepts and facilitating discussions
- (4) Preparing materials for future lessons

బోధన నిర్వహణ దశలో, ఉపాధ్యాయుడు ఇలాంటి కృత్యాలలో నిమగ్నమవుతాడు

- (1) బోధనాభ్యసన ప్రక్రియ ప్రభావాన్ని ప్రతిబింబించుట
- (2) విద్యార్థుల నిష్పాదనను మదింపు చేసి, గ్రేడ్లను కేటాయించుట
- (3) భాషనలను ప్రదర్శించుట, చర్చలను సౌకర్యవంతం చేయుట
- (4) భవిష్యత్ పాఠాల కోసం సామాగ్రిని సిద్ధం చేయుట

5. A six - month old infant is given a new toy. He responds to it by putting the toy in his mouth. This is an example for this process of Piaget's Cognitive Development

- (1) Assimilation
- (2) Accommodation
- (3) Adaptation
- (4) Equilibration

ఆరు నెలల శిశువుకు కొత్త బొమ్మ ఇవ్వడమైంది. అతను బొమ్మను నోటిలో పెట్టడం ద్వారా దానికి ప్రతిస్పందిస్తాడు. ఇది పియాజె సంజ్ఞానాత్మక వికాస ప్రక్రియకు ఒక ఉదాహరణ

- (1) సాంశ్లేకరణ
- (2) అనుగుణ్యత
- (3) అనుకూలత
- (4) సమతృప్తి

6. When a new born infant cries, his whole body is involved, but as he grows, it is limited to vocal cords and eyes. The principle of development involved here is

- (1) Principle of Integration
- (2) Principle of Interrelation
- (3) Principle of Interaction
- (4) Principle of proceeding from general to specific

అప్పుడే జన్మించిన శిశువు ఏడుస్తున్నప్పుడు, అతని శరీరం మొత్తం నిమగ్నమై ఉంటుంది, కానీ అతను పెరుగుతున్నప్పుడు, అది స్వర వేచిక, కళ్ళకు మాత్రమే పరిమితమవుతుంది. ఇక్కడ ఇమిడి ఉన్న వికాస సూత్రం

- (1) సమైక్యత సూత్రం
- (2) పరస్పర సంబంధ సూత్రం
- (3) పరస్పర చర్య సూత్రం
- (4) సాధారణం నుండి నిర్దిష్టతకు కొనసాగే సూత్రం

7. According to Kohlberg, 'conscience guides behaviour of an individual', in this stage of moral development.

- (1) Stage III of conventional level
- (2) Stage IV of conventional level
- (3) Stage V of post-conventional level
- (4) Stage VI of post-conventional level

కోల్బర్గ్ ప్రకారం, నైతిక వికాసం లోని ఈ దశలో 'మనస్సాక్షి వ్యక్తి ప్రవర్తనను మార్గనిర్దేశం చేస్తుంది' -

- (1) సాంప్రదాయ స్థాయి III దశ
- (2) సాంప్రదాయ స్థాయి IV దశ
- (3) ఉత్తర - సాంప్రదాయ స్థాయి V దశ
- (4) ఉత్తర - సాంప్రదాయ స్థాయి VI దశ

8. From the following, identify an example for inter individual differences.

- (1) Except in physical appearance, both the identical twins vary from each other in other aspects.
- (2) Sita is not only good in singing but also good in writing songs.
- (3) Ramu is interested only in languages but not in other subjects.
- (4) John is active in academic activities and also participates in community service.

కింది వాటి నుండి, వ్యక్త్యంతర భేదాలకు ఒక ఉదాహరణను గుర్తించండి

- (1) భౌతిక రూపాన్ని మినహాయించి, నమరూప కవలలు, ఇద్దరూ ఇతర అంశాలలో పేరు పేరుగా ఉంటారు
- (2) సీత మంచిగా పాడటమే కాక పాటలను కూడా మంచిగా రాస్తంది
- (3) రాముకి భాషలపైనే ఆసక్తి ఉంది కానీ ఇతర విషయాలపై ఆసక్తి లేదు
- (4) జాన్ విద్యా కార్యకలాపాలలో చురుకుగా ఉంటాడు, సమాజ సేవలో కూడా పాల్గొంటాడు

9. The individual doesn't know when he is going to be rewarded. Here, the reinforcement given is

- (1) Continuous reinforcement schedule
- (2) Fixed interval reinforcement schedule
- (3) Fixed ratio reinforcement schedule
- (4) Variable reinforcement schedule

ఒక వ్యక్తికి తనకు ఎప్పుడు బహుమతి ఇవ్వబడుతుందో తెలియదు. ఇచ్చట ఇవ్వబడిన పునర్బలనము

- (1) నిరంతర పునర్బలన నియమం
- (2) స్థిరకాల వ్యవధి పునర్బలన నియమం
- (3) స్థిర నిష్పత్తి పునర్బలన నియమం
- (4) చరణీల పునర్బలన నియమం

10. A student learning by perceiving the situation holistically is

- (1) Trial and error learning
- (2) Operant conditioning
- (3) Classical conditioning
- (4) Insightful learning

సన్నివేశాన్ని సమగ్రంగా ప్రత్యక్షీకరించడం ద్వారా ఒక విద్యార్థి అభ్యసించడం

- (1) యత్న - దోష అభ్యసనం
- (2) కార్యసాధక నిబంధనం
- (3) సాంప్రదాయక నిబంధనం
- (4) అంతర్ దృష్టి అభ్యసనం

11. One of the following is NOT a mnemonic device

- (1) Method of loci
- (2) Peg-word method
- (3) Key-word method
- (4) Recall method

కింది వాటిలో ఒకటి కొండగుర్తు పద్ధతి కాదు

- (1) లోస్టా పద్ధతి
- (2) పెగ్-వర్డ్ పద్ధతి
- (3) కీ-వర్డ్ పద్ధతి
- (4) రీకాల్ పద్ధతి

12. A student is not able to adjust in school due to disturbed emotional state. The student was referred by the teacher to the Guidance and Counselling Centre. The guidance to be provided to the student in this

- (1) Educational Guidance
- (2) Personal Guidance
- (3) Vocational Guidance
- (4) Both Educational and Personal Guidance

ఒక విద్యార్థి చెదిరిన భావోద్వేగ స్థితి కారణంగా పాఠశాలలో సర్దుబాటు కాలేకపోతున్నాడు. ఉపాధ్యాయులు ఆ విద్యార్థిని గైడెన్స్ అండ్ కౌన్సిలింగ్ సెంటర్ కు డిఫర్ చేశారు. ఆ విద్యార్థికి అందించాల్సిన మార్గదర్శకత్వం

- (1) విద్యా మార్గదర్శకత్వం
- (2) వ్యక్తిగత మార్గదర్శకత్వం
- (3) వృత్తిసంబంధ మార్గదర్శకత్వం
- (4) విద్యా వ్యక్తిగత మార్గదర్శకత్వం రెండూను

13. In one of the following activities performed by children, there is a scope for social, emotional, moral and physical developments

- (1) Solving puzzles
- (2) Reading textbooks
- (3) Playing
- (4) Memorizing

పిల్లలు చేసే ఈ క్రింది కార్యకలాపాలలో, ఒక దానిలో సామాజిక, ఉద్వేగ, నైతిక, శారీరక వికాసాలకు అవకాశం ఉంటుంది

- (1) పజిల్స్ పరిష్కరించడం
- (2) పాఠ్యపుస్తకాలను చదవడం
- (3) ఆడటం
- (4) కంట్రీ గేమ్స్ ఆడడం

14. Among the following statements, identify that DOES NOT reflect experiential learning.

- (1) The students performing seed germination activity at home.
- (2) The students reading the textbooks and learning the concepts.
- (3) The students collecting the specific words used in that local area.
- (4) The students demonstrating the activities of local panchayat.

కింది స్టేట్ మెంట్ లలో, అనుభవపూర్వక అభ్యసనాన్ని ప్రతిబింబించని దానిని గుర్తించండి

- (1) విద్యార్థులు ఇంటి వద్ద విత్తన అంకురోత్పత్తి కృత్యాన్ని నిర్వహించుట
- (2) విద్యార్థులు పాఠ్యపుస్తకాలను చదివి, భావనలను అభ్యసించుట
- (3) విద్యార్థులు ఆ స్థానిక ప్రాంతంలో వాడే నిర్దిష్ట వదాలను సేకరించుట
- (4) విద్యార్థులు స్థానిక వంచాయతీ కార్యకలాపాలను ప్రదర్శించుట

15. Holistic Progress Card of a child indicates his/her development in

- (1) Cognitive Domain only
- (2) Cognitive and Psycho-motor Domains only
- (3) Affective and Conative Domains only
- (4) Cognitive, Psycho-motor and Affective Domains

పిల్లవాని 'సమగ్ర ప్రగతి కార్డ్' వారి ఈ వికాసాన్ని సూచిస్తుంది

- (1) సంజ్ఞానాత్మక రంగాన్ని మాత్రమే
- (2) సంజ్ఞానాత్మక & మానసిక చలనాత్మక రంగాలను మాత్రమే
- (3) భావావేశ & కొనెటివ్ రంగాలను మాత్రమే
- (4) సంజ్ఞానాత్మక, మానసిక చలనాత్మక, భావావేశ రంగాలను

16. A teacher conducted a study on 'The Effect of Study Habits on the Achievement of School Students'. The independent variable in this study is .....

- (1) Achievement
- (2) School Students
- (3) Study Habits
- (4) Teacher

ఒక ఉపాధ్యాయుడు 'ది ఎఫెక్ట్ ఆఫ్ స్టడీ హాబిట్స్ ఆన్ ది అచీవ్మెంట్ ఆఫ్ స్కూల్ స్టూడెంట్స్' అనే అధ్యయనం చేసినాడు. ఈ అధ్యయనంలో స్వతంత్ర చరణ్

- (1) అచీవ్మెంట్
- (2) స్కూల్ స్టూడెంట్స్
- (3) స్టడీ హాబిట్స్
- (4) ఉపాధ్యాయుడు

17. Identify the INCORRECT statement regarding the use of defense mechanisms.

- (1) One can deal with stress positively.
- (2) One can avoid dealing with hurting emotions.
- (3) One can find an excuse to defend an unhealthy behaviour.
- (4) Repeated use improves one's individual abilities.

రక్షణ తంత్రాల ఉపయోగానికి సంబంధించి సరి కాని స్టేట్మెంట్ ను గుర్తించండి

- (1) ఒకరు ఒత్తిడిని సానుకూలంగా ఎదుర్కోవచ్చు
- (2) ఒకరు బాధ కలిగించే భావోద్వేగాలతో వ్యవహరించడాన్ని నివారించవచ్చు
- (3) ఒకరు అనారోగ్య ప్రస్థానం సమర్థించుకోవడానికి సొకును కనుగొనవచ్చు
- (4) మరల, మరల ఉపయోగించడం వలన ఒకరి సామర్థ్యాలు పెరుగుతాయి

18. The scope for 'student-centric' learning is minimal in this method

- (1) Project method
- (2) Lecture method
- (3) Heuristic method
- (4) Discussion method

ఈ పద్ధతిలో 'విద్యార్థి - కేంద్రక' అధ్యయనానికి తక్కువ వరిధి ఉంటుంది

- (1) ప్రాజెక్ట్ పద్ధతి
- (2) ఉపన్యాస పద్ధతి
- (3) అన్వేషణ పద్ధతి
- (4) చర్చా పద్ధతి

19. The class teacher, while observing children in playground, makes a note of how Sheena averted a major accident by shouting immediately noticing the spark. This is an example of

- (1) Case study
- (2) Observation
- (3) Anecdotal Record
- (4) Introspection

తరగతి ఉపాధ్యాయురాలు, ఆట స్థలంలో పిల్లలను గమనిస్తున్నప్పుడు, షీనా నిప్పు రవ్వను గమనించి కేకలు వేయడం ద్వారా పెద్ద ప్రమాదాన్ని ఎలా నివారించిందో నోట్ చేసింది. ఇది దీనికి ఒక ఉదాహరణ

- (1) వ్యక్తి అధ్యయన పద్ధతి
- (2) పరిశీలన
- (3) సంఘటన రచనాత్మక రికార్డ్
- (4) అంతఃపరీక్షణ

20. Identify the INCORRECT statement with respect to the 'developmental tasks'

- (1) Developmental tasks do not help in understanding the children's development
- (2) Developmental tasks guide the educationists in framing the curriculum
- (3) Developmental tasks help parents to check their children's development
- (4) Developmental tasks help the teachers in providing the appropriate learning activities

'వికాసాత్మక కృత్యాలు' కు సంబంధించి సరి కాని దానిని గుర్తించండి

- (1) వికాసాత్మక కృత్యాలు పిల్లల వికాసాన్ని అర్థం చేసుకోవడంలో సహాయపడవు
- (2) వికాసాత్మక కృత్యాలు విద్యావేత్తలకు విద్యాప్రణాళికను రూపొందించడంలో మార్గనిర్దేశం చేస్తాయి
- (3) వికాసాత్మక కృత్యాల తల్లిదండ్రులకు తమ పిల్లల వికాసాన్ని తనిఖీ చేసుకోవడానికి సహాయపడతాయి
- (4) వికాసాత్మక కృత్యాలు ఉపాధ్యాయులకు తగిన అభ్యసన కృత్యాలను అందించడంలో సహాయపడతాయి

21. Learning of History neither help nor hinder the learning of Economics, this is an example of

- (1) Positive transfer
- (2) Negative transfer
- (3) Zero transfer
- (4) Bilateral transfer

చరిత్రను నేర్చుకోవడం, ఆర్థిక శాస్త్రాన్ని నేర్చుకోవడంలో సహాయపడదు లేదా అడ్డుకోదు, ఇది దీనికి ఒక ఉదాహరణ

- (1) అనుకూల బదలాయింపు
- (2) ప్రతికూల బదలాయింపు
- (3) శూన్య బదలాయింపు
- (4) ద్విపార్శ్వ బదలాయింపు

22. This practice is NOT useful in storing the learnt material in memory for longer period

- (1) over usage of the learnt material meaningfully
- (2) practicing without understanding
- (3) learning by understanding
- (4) discussing the learnt material with others

నేర్చుకున్న విషయాన్ని ఎక్కువ కాలం స్మృతిలో నిల్వ చేసుకోవడానికి ఈ ఆచరణ ఉపయోగపడదు

- (1) నేర్చుకున్న విషయాన్ని అర్థపంతంగా ఎక్కువ సార్లు వినియోగించడం
- (2) అవగాహన లేకుండా సాధన చేయడం
- (3) అవగాహన చేసుకొని నేర్చుకోవడం
- (4) నేర్చుకున్న విషయాన్ని ఇతరులతో చర్చించడం

23. A boy attended the school without interest initially, later on attends the school enthusiastically due to the appreciation received from the teacher for his innovative thought. This is an example of

- (1) Operant Conditioning Theory
- (2) Classical Conditioning Theory
- (3) Social Learning Theory
- (4) Trial & Error Learning Theory

ఒక బాలుడు పాఠశాలకు మొదట్లో ఆసక్తి లేకుండా హాజరయ్యాడు, ఆ తరువాత తన వినియోగ ఆలోచనకు ఉపాధ్యాయుని నుండి వచ్చిన ప్రశంస కారణంగా ఉత్సాహంగా పాఠశాలకు హాజరవుతున్నాడు. ఇది దీనికి ఒక ఉదాహరణ

- (1) కార్యసాధక నిబంధన సిద్ధాంతం
- (2) సాంప్రదాయిక నిబంధన సిద్ధాంతం
- (3) సాంఘిక అభ్యసన సిద్ధాంతం
- (4) యత్న-దోష అభ్యసన సిద్ధాంతం

24. As per the NCF, 2005, knowledge shall be

- (1) received passively from experienced elders
- (2) constructed through experiences and interactions
- (3) retrieved from the information stored
- (4) constructed based on the information available in textbooks only

NCF, 2005 ప్రకారం, జ్ఞానాన్ని ఇలా పొందాలి

- (1) అనుభవజ్ఞులైన పెద్దల నుండి నిష్క్రియాత్మకంగా స్వీకరించాలి
- (2) అనుభవాలు, వరుసర చర్యల ద్వారా నిర్మించబడాలి
- (3) నిల్వ చేయబడిన సమాచారం నుండి తిరిగి పొందాలి
- (4) పాఠ్యపుస్తకాలలో అందుబాటులో ఉన్న సమాచారం ఆధారంగా మాత్రమే నిర్మించబడాలి

25. From the following, identify the CORRECT statement with respect to 'Maslow's Hierarchy of Needs'

- (1) A person can reach the highest level need, i.e. Self-Actualisation, on fulfillment of all the lower needs.
- (2) A person can reach Self-Actualisation immediately on fulfillment of Physiological needs
- (3) It is not necessary for a person to follow the Hierarchy of Needs to attain Self-Actualisation
- (4) All persons can attain Self-Actualisation with the increase in age

కింది వాటి నుండి, 'మాస్లో అవసరాల అనుక్రమణిక' కు సంబంధించి సరైన స్టేట్మెంట్ ను గుర్తించండి

- (1) ఒక వ్యక్తి అన్ని నిమ్న అవసరాలు నెరవేరిన తరువాతనే అత్యున్నత స్థాయి అవసరం, అనగా 'ఆత్మ సాఫల్యత' ను చేరుకోగలడు
- (2) ఒక వ్యక్తి శారీరక అవసరాలు నెరవేరగానే 'ఆత్మ సాఫల్యత' ను చేరుకోగలడు
- (3) ఒక వ్యక్తి 'ఆత్మ సాఫల్యత' ను సాధించడానికి అవసరాల అనుక్రమణికను అనుసరించాల్సిన అవసరం లేదు
- (4) వయస్సు పెరిగే కొద్దీ వ్యక్తులందరూ 'ఆత్మ సాఫల్యత' ను పొందవచ్చు

26. The parents, on observing their son showing interest in singing, approached the teacher to guide whether they can encourage their son to become a professional singer in future. To know the potential of the child and guide the parents, the teacher need to assess this aspect of the child

- (1) Aptitude
- (2) Interest
- (3) Creativity
- (4) Attitude

తమ కొడుకు పాడటం పట్ల ఆసక్తి చూపడాన్ని గమనించిన తల్లిదండ్రులు, భవిష్యత్తులో తమ కొడుకును ప్రొఫెషనల్ సింగర్ని చేసేందుకు ప్రోత్సహించాలా లేదా అనే మార్గనిర్దేశం చేయమని ఉపాధ్యాయుడిని సంప్రదించారు. పిల్లవాని సామర్థ్యాన్ని తెలుసుకోవడానికి, తల్లిదండ్రులకు మార్గనిర్దేశం చేయడానికి, ఆ పిల్లవాని ఈ అంశంలో ఉపాధ్యాయుడు అంచనా చేయాలి

- (1) సహజ సామర్థ్యం
- (2) ఆసక్తి
- (3) సృజనాత్మకత
- (4) నైపుణి

27. As per the section 29 (2) of the RTE Act, 2009, one of the following need not be considered by the academic authority while laying down the curriculum and evaluation procedure

- (1) All round development of the child
- (2) Medium of instruction shall, as far as possible, be in English from Class VI
- (3) Building up child's knowledge, potentiality and talent
- (4) Comprehensive and continuous evaluation of child's understanding of knowledge

RTE చట్టం, 2009 లోని సెక్షన్ 29 (2) ప్రకారం, విద్యా ప్రణాళిక, మూల్యాంకన విధానాన్ని నిర్దేశించేటప్పుడు అకడమిక్ అథారిటీ, కిందివాటిలో ఒకదాన్ని పరిగణనలోకి తీసుకోవలసిన అవసరం లేదు

- (1) పిల్లల సర్వతోముఖాభివృద్ధి
- (2) బోధన మాధ్యమం ఏలైనంత వరకు VI వ తరగతి నుండి ఆంగ్లంలో ఉండాలి
- (3) పిల్లల జ్ఞానం, సామర్థ్యం, ప్రతిభను పెంపొందించడం
- (4) పిల్లల జ్ఞాన అవగాహనపై సమగ్ర నిరంతర మూల్యాంకనం

28. From the following, identify the tool that DOES NOT assess attitude

- (1) Bogardus Social Distance Scale
- (2) Guttman's Scalogram
- (3) Thurstone Equal Appearing Interval Scale
- (4) Cattell's 16 PF

కింది వాటిలో, వైఖరిని మాపనం చేయని సాధనాన్ని గుర్తించండి

- (1) బోగార్డుస్ సోషల్ డిస్టెన్స్ స్కేల్
- (2) గట్టమాన్ స్కేల్ గ్రామ్
- (3) థర్స్టన్ ఈక్వల్ అప్పియరింగ్ ఇంటర్వెల్ స్కేల్
- (4) కాటెల్స్ 16 PF

29. Children reared with over-protective style of parenting exhibits one of the following feature

- (1) less competent social skills
- (2) better understanding of the world
- (3) leads the life more independently
- (4) more emotional stability

అతి - సంరక్షణ పెంపక శైలిలో పెరిగిన పిల్లలు ఈ కింది లక్షణాన్ని ప్రదర్శిస్తారు

- (1) తక్కువ సమర్థత గల సామాజిక నైపుణ్యాలు
- (2) ప్రపంచం గురించి మెరుగైన అవగాహన
- (3) జీవితాన్ని మరింత స్వతంత్రంగా కొనసాగించుట
- (4) మరింత భావోద్వేగ స్థిరత్వం

30. Identify the concept that is NOT related to Vygotsky's Social-Constructivism

- (1) Private Speech
- (2) Egocentrism
- (3) Scaffolding
- (4) Zone of Proximal Development

వైగాట్స్కీ సాంఘిక-నిర్మాణాత్మక సిద్ధాంతానికి సంబంధం లేని భావనను గుర్తించండి

- (1) ప్రైవేట్ ప్రసంగం
- (2) అహంకేంద్రవాదం
- (3) స్కఫోల్డింగ్
- (4) జోన్ ఆఫ్ ప్రాక్సిమల్ డెవలప్మెంట్

31-35 : కింది పద్యాన్ని చదివి 31 నుండి 35 వరకు ఉన్న ప్రశ్నలకు సరైన సమాధానాన్ని గుర్తించండి.

కనవుచే నీటిచే మోరకలనచేత

బ్రదుకు మృగమీస నజ్జన ప్రకరమునకు

శబరకై వర్తనూచక జనులు జగతి

గారణము లేని పగవారు గారె తలప

31. పద్యములో కనవుచే బ్రతికేవి ఏవి?

~~(1) పశువులు~~

(2) లేళ్లు

(3) మేకలు

(4) గజములు

32. కైవర్తుడి వృత్తి ఏమిటి?

(1) వేటాడటం

(2) పశువులను మేపడం

(3) వ్యాపారం చేయడం

(4) చేపలు వట్టడం

33. సంతోషంగా బతికే వారి శత్రువులెవరు?

(1) దురాలోచన చేసే వారు

(2) ఓర్వలేనివారు

(3) కొండెగాళ్లు

(4) పాలివాళ్లు

34. 'ప్రకరము' అనగా అర్థం

(1) విధానము

(2) సముదాయము

(3) పరివారము

(4) గుణ విశేషము

35. సై వద్యం ఎవరిని నూచిస్తుంది?

(1) పగవారి గురించి

(2) అకారణ శత్రువుల గురించి

(3) దుష్టుల గురించి

(4) నీచుల గురించి

36-40 : కింది వచన భాగాన్ని చదివి 36 నుండి 40 వరకు ప్రశ్నలకు సమాధానాలు గుర్తించండి.

గ్రాంథిక వ్యవహారిక వివాదాలు తలయెత్తిన తొలిరోజుల్లో భాషా రూపాల్లో ఏది ప్రామాణికం ఏది కాదనే విషయం తీవ్ర చర్చలకు దారితీసింది. లక్షణ విరుద్ధమైన భాష 'గ్రామ్యం' మన్నన సంప్రదాయ వండితులు లక్షణ గ్రంథాలకు ప్రామాణ్యం నిర్ణయించే అధికారం వుందని విశ్వసించారు. వారిలో కొందరు ఆర్య వ్యవహారంలో 'దృష్టమైన' 'లక్షణ విరుద్ధ' భాషారూపాలు కూడా 'గ్రామ్యం' అని భావించారు. మహాకవి ప్రయోగాలన్నీ సలక్షణ శబ్దాలేనని వారి సమ్మతం. అయితే లక్షణికుల్లో అభిప్రాయ భేదాలు వచ్చినప్పుడు ఎవరి అభిప్రాయం పరమ ప్రామాణికమో నిర్ణయించుకునే ఏర్పాట్లు ఉన్నట్లు లేదు. ఎవరు మహాకవులలో ఎవరు కారో నిరూపించటంలో కూడా ఏకాభిప్రాయానికి దాపటం కష్టమే. అంటే పై తీరు ప్రమాణ నిర్ణయాన్ని నిష్పక్షగా గ్రహించటం మంచిది కాదు.

తెలుగు వండిత లోకంలో రెండు మూడు రకాల సిద్ధాంతాలు ప్రమాణ నిర్ణయానికి ఉపయోగపడుతుండేవి. 'ప్రయోగ శరణా వైయాకరణా' అనే సంస్కృతాధి యుక్తికి ఎక్కువ గౌరవం ఉండేది. 'ప్రయోగ' శబ్దానికి తెలుగు వ్యాకరణ వండితుల దృష్టిలో 'కవి ప్రయోగ' మనే అర్థం అయితే మన లాక్షణికులు స్వయాభిరుచుల మీద ఆధారపడి ఆయాకవులను ప్రామాణికులుగా గుర్తించే వాళ్ళు. సాధు శకట రేఖ నిర్ణయంలో అర్థానుస్వార నిరూపణంలో వారి వారి అభిరుచుల, అభిమాన కవి రచనల ఆధారంలో వాద ప్రతిపాదాలు చేస్తుండేవాళ్ళు. 'శిష్ట ప్రయోగా'లను కూడా ప్రామాణికాలుగా గుర్తించమని గిడుగు వారు కోరటంతో 1910-14ల మధ్య తీవ్ర వాదోపవాదాలు జరిగాయి. 'అనుకరణం హి శిష్టస్య సాదు భవతి' అనే పతంజలి వాక్యం 'శిష్టేనా ముక్తా సూత్రానామభావే' శాసన కాలిన ఏవ దండనేయః ఆనే చండి మాట వ్యావహారిక వాదులకు ప్రధానాయుధాలుగా ఉండేవి. వీటికి తోడుగా అధర్వణాచార్యుడు వికృతి వివేకంలో చేప్పిన కారికమరికొన్ని కొత్తవిక్రులను తెచ్చిపెట్టింది. అది "శాస్త్ర ప్రయోగా వచనో, శాస్త్రం బలవద్భుతే, అనిష్టన్న పదే తేన ప్రయోగా శ్రయాణం మతమ్" సైకారిక ప్రకారం కవి ప్రయోగాలకన్నా వ్యాకరణ సూత్రాలే బలవత్తరమైనవి. వ్యాకరణ సూత్రీకరించక పోతేనే ప్రయోగాలు స్వీకరణీయా అవుతాయి. అంటే కవి కన్నా ప్రమాణ నిర్ణయంలో లాక్షణికుడే పై అధికారి.

36. మహా కవులు అనగా ఎవరు?

- (1) సలక్షణ శబ్దాలను వాడినవారు
- (2) భాషలో ప్రయోగాలు చేసినవారు
- (3) ఎవరు అనే ఏకాభిప్రాయం లేదు
- (4) అందరి అభిప్రాయాలను అనుసరించేవారు

37. లక్షణ విరుద్ధ భాషారూపాలు 'గ్రామ్యం' అని ఎందుకన్నారు?

- (1) అది గ్రామ్యం కావున
- (2) అది ప్రామాణికం కావున
- (3) అది ఆర్యులు వాడారు కావున
- (4) అది కూడా ఒక భాష కావున

38. 'శాస్త్ర ప్రయోగ వచనో శాస్త్రం బలవదుచ్ఛ్యతే' అని అన్నది ఎవరు?

- (1) రండి
- (2) అధర్వణాచార్యుడు
- (3) పతంజలి
- (4) లాక్షణికులు

39. లాక్షణికులు అనగా ఎవరు?

- (1) లక్ష్యలక్షణ సమన్వయకర్తలు
- (2) కావ్యలక్షణ సూత్రధారులు
- (3) కావ్యాలంకారికులు
- (4) కావ్య లక్షణ పరిశీలకులు

40. 'శిష్ట ప్రయోగాలు' అంటే ఏమిటి?

- (1) శిష్టులు చేసిన ప్రయోగాలు
- (2) శిష్టమైన ప్రయోగాలు
- (3) శిష్ట భాష ప్రయోగాలు
- (4) శిష్ట కవుల ప్రయోగాలు

41. ప్రాణాగా అనే పదానికి అర్థం -

- (1) యువకుడు (2) యువతి
(3) తల్లి (4) స్నేహితుడు

42. 'కర్ణము' కు పర్యాయ పదాలు ఏమిటి?

- (1) ఖడ్గం, ఆసి, కత్తి
(2) మార్గం, దారి, పథం
(3) బురద, అడుగు, పంకం
(4) ధూమి, పుడమి, ధాత్ర

43. చిత్రము కు నానార్థం ఏమిటి?

- (1) హాస్యచన, ఆలోచన, వివేచన
(2) అద్భుత రసం, ఆశ్చర్యం, వదనమత్కారం
(3) భీభత్స రసం, అలంకరం, బొమ్మ
(4) ధయూనక రసం, దృశ్యం, గృహం

44. 'కొండ వలే ఉండే పెద్ద పెద్ద భవనములు కలది' కింది పదాలలో దేనికి వ్యుత్పత్త్యర్థం

- (1) పల్లణం (2) నగరం
(3) భవనాద్రి (4) పురము

45. 'ప్రాచ్యం' అనగా అర్థం

- (1) పురాతనమైనది
(2) పడమటి ప్రాంతం
(3) తూర్పు ప్రాంతం
(4) ప్రాచుర్యం

46. నాఫ్ తత్పురుష సమాసంలో 'నాఫ్' అనగా నేమి?

- (1) కానిది (2) వ్యతిరేక వదం
(3) వ్యతిరేకార్థం (4) భిన్నమైనది

47. 'పిత్రార్జితం' పదంలో గల సంధి ఏది?

- (1) సవర్ణ దీర్ఘ సంధి
(2) రుగాగమ సంధి
(3) యణాదేశ సంధి
(4) గుణ సంధి

48. 'మిన్ను మాధపుడు రక్షించుగాక' ఈ వాక్యంలో గల అలంకారమేది?

- (1) న్యభావోక్తి
(2) చేకాసుప్రాసం
(3) పృథ్యాసుప్రాసం
(4) శ్లేష

49. ఆటవెలది పద్య లక్షణాలు

- (1) 1-3 పాదాలలో 3 ఇంద్ర గణాలు, 2 సూర్య గణాలు, 2-4 పాదాలలో 5 సూర్యగణాలు
(2) 1-3 పాదాలలో 2 సూర్య గణాలు, 3 ఇంద్ర గణాలు, 2-4 పాదాలలో 5 సూర్యగణాలు
(3) 1-3 పాదాలలో 3 సూర్య గణాలు, 2 ఇంద్ర గణాలు, 2-4 పాదాలలో 5 సూర్యగణాలు
(4) 1-3 పాదాలలో 3 సూర్య గణాలు, 3 ఇంద్ర గణాలు, 2-4 పాదాలలో 5 సూర్యగణాలు

50. పరోక్ష కథనంలో పురుషల పదాలు ఈ విధంగా మారుతాయి

- (1) ఉత్తమ పురుష పదాలు మధ్యమ పురుష పదాలుగా
(2) మధ్యమ పురుష పదాలు ప్రథమ పురుష పదాలుగా
(3) ప్రథమ పురుష పదాలు ఉత్తమ పురుష పదాలుగా
(4) ఉత్తమ పురుష పదాలు ప్రథమ పురుష పదాలుగా

51. 'లక్షణ రాయ పరిశోధక మండలి' కి కార్యదర్శిగా వ్యవహరించిన వారు ఎవరు?

- (1) కొమర్రాజు లక్ష్మణ రావు
(2) కృష్ణస్వామి ముదిరాజ్
(3) ఆదిరాజు వీరభద్రరావు
(4) డా. ఇరివెంటి కృష్ణమూర్తి

52. డా. ఇరివెంటి కృష్ణమూర్తి గారి సిద్ధాంత గ్రంథమేది?

- (1) కవి సమయములు
(2) తెలుగు ఉత్తర భారత సాహిత్యాలు
(3) వేగు చుక్కలు
(4) వెలుగు బాటలు

53. 'విద్యత్యవి' ఎవరు?

- (1) పట్టికోట ఆచార్యులు స్వామిగారు
(2) వేమగంటి నరసింహాచార్యులు
(3) నలంద్ర లక్ష్మీ నారాయణ
(4) ముకురాల రాంరెడ్డి

54. 'సర్వేశ్వర శతకాన్ని' రాసింది ఎవరు?

- (1) పోతన
(2) ఎలకూచి బాలసర్వతి
(3) శ్రీవతి భాస్కర కవి
(4) యథావాక్కుల అన్నమయ్య

TELUGU METHODOLOGY

55. తెలుగు భాషను 'అజంత' భాష అనడానికి కారణం

- (1) పదాలు అచ్చతో ప్రారంభమవుతాయి
(2) పదాలు హల్లుతో ప్రారంభమవుతాయి
(3) పదాలు అచ్చతో అంతమవుతాయి
(4) పదాలు హల్లుతో అంతమవుతాయి

56. తెలుగు భాషలో సాహస్య, సందయక్త, సంశ్లిష్ట వాక్యాలు; ప్రత్యక్ష, పరోక్ష వాక్యాల రకాలు ఈ భాషా ప్రభావం వల్ల ఏర్పడ్డాయి.

- (1) ఆంగ్ల భాషా సంపర్క ప్రభావం
(2) సంస్కృత భాషా సంపర్క ప్రభావం
(3) ఉర్దూ భాషా సంపర్క ప్రభావం
(4) కన్నడ మరియు ఇతర భాషల సంపర్క ప్రభావం

57. ద్వితీయ భాషగా హిందీని నిర్ణయించడానికి కారణం

- (1) రాజ్యాంగ విధానంలో అనుసంధాన భాష
(2) ఆధునిక భాష
(3) బహుభాషిత్వం
(4) విద్యా విషయక సలహా సంఘ ప్రతిపాదనలు

58. మనోవైజ్ఞానిక శాస్త్ర దృష్ట్యా ఒక భాషలో ప్రావీణ్యత మరో భాషాభ్యసనాన్ని ఇది సులభతరం చేస్తుంది

- (1) అభ్యసనా బదలాయింపు
(2) స్వతఃసిద్ధత
(3) నిబంధనము
(4) దమనము

59. విద్యాప్రణాళికా చట్టం - 2005, విద్యాహక్కు చట్టం-2009 నూచనలలో - విద్యార్థి అభిలషిస్తే ఒక మాధ్యమం నుండి మరొక మాధ్యమంలోకి మారే అవకాశం ఇవ్వాలన్నది దీని ఆధారంగా రూపొందించారు.

- (1) కొఠారి కమీషన్
(2) యశ్పాల్ కమిటీ - భారం లేని విద్య
(3) ఉడ్స్ రిపోర్టు
(4) జాతీయ విద్యావిధానం

60. మన రాష్ట్రంలో భాషేతరులు ప్రథమ భాషగా వారి మాతృ భాషను చదువుకునేందుకు వీలుగా ఏర్పాటు చేసుకున్న పాఠశాలలు -

- (1) ప్రత్యేక అవసరాల పాఠశాలలు
(2) కేంద్రీయ పాఠశాలలు
(3) లింగ్విస్టిక్ మైనారిటీ పాఠశాలలు
(4) మోడల్ స్కూళ్ళు

61-65 : Read the following passage carefully and answer the questions given. Choose the correct option for each question.

Disasters around the world are claiming more and more lives. The consequences of climate change are already on our doorstep. Ten days ago, three continents were gripped by heat waves. Massive forest fires have ravaged parts of Greece and Canada. Two weeks ago, the river Yamuna breached the highest flood level, recorded 45 years ago, and inundated parts of Delhi. The cost of these disasters is yet to be determined. However, it is clear that the world needs to do more to prevent the risk of losses from all disasters, whether they are weather-related, earthquakes, or biological like COVID-19. For too long, countries have spent billions responding to disasters rather than paying a little upfront to prevent or reduce their impact.

Now answer the following questions choosing the CORRECT option.

61. According to the passage, the cost of the disasters
- (1) has been determined
  - (2) is billions of rupees
  - (3) is yet to be estimated
  - (4) is planned to estimate
62. The type of disaster not mentioned in the passage is
- (1) volcanic eruptions
  - (2) earthquakes
  - (3) floods
  - (4) heat waves
63. According to the passage, Greece and Canada have recently been affected by
- (1) floods
  - (2) earthquake
  - (3) heat wave
  - (4) wildfire
64. 'Massive forest fires have ravaged parts of Greece and Canada.' Choose the meaning of the underlined word.
- (1) constructed
  - (2) devastated
  - (3) managed
  - (4) repaired
65. Identify the word from the passage which is opposite to the word 'flooded'.
- (1) ravaged
  - (2) gripped
  - (3) drained
  - (4) inundated

66-70 : The following passage has five numbered blanks. For each blank, four alternatives are given. Identify the CORRECT option for each blank.

The effect of salt .....(66)..... health is an issue .....(67)..... neither everyone agrees or nor .....(68)..... in. People are finally thinking about the dangers .....(69)..... they are present in their food. It appears there will be more and more people who will take .....(70)..... salt diet.

66. (1) of
 (2) on
 (3) with
 (4) off
67. (1) which
 (2) who
 (3) where
 (4) whose
68. (1) interest
 (2) interesting
 (3) interests
 (4) interested
69. (1) as well as
 (2) as on
 (3) as if
 (4) as long as
70. (1) low
 (2) least
 (3) lowest
 (4) fewer

71. Choose the appropriate verb form to complete the sentences.

A: Have you completed your assignment?

B: No, I .....

- (1) amn't   (2) have
 (3) haven't   (4) hasn't

72. Either the boys or the girls can do the work.

The underlined words in the sentence are

- (1) conjunctions (2) prepositions
 (3) adjectives (4) adverbs

73. Read the statements (a) and (b) and choose the RIGHT option.

(a) Many stories has been written by Sudha Murthy.

(b) Sudha Murthy has written many stories.

(1) Only (a) is correct.

(2) Only (b) is correct.

(3) Both (a) and (b) are correct.

(4) Both (a) and (b) are incorrect.

74. The host is looking forward ..... seeing the guest. Choose the CORRECT word to complete the sentence.

- (1) about   (2) on
 (3) in   (4) to

75. Choose the CORRECT option to complete the sentence.

Ms. Ramani is ..... professor.

(1) an university

(2) a university

(3) the university

(4) university

76. Read the statements (a) and (b) and choose the right option.
- (a) The teacher asked Ms. Suma, "Why didn't you complete the work?"
- (b) The teacher asked Ms. Suma why she hadn't completed the work.
- ~~(1)~~ Only (a) is correct.
 (2) Only (b) is correct.
 (3) Both (a) and (b) are correct.
 (4) Both (a) and (b) are incorrect.
77. Identify the part that has an error.
One of the shirts that he purchased
A	B
<u>are</u>	<u>costly.</u>
C	D
- (1) A   (2) B
 (3) C   ~~(4)~~ D
78. Choose the CORRECT question tag to complete the sentence.
 Open the window, ...
- (1) will you?   (2) shall you?
~~(3)~~ can't you?   (4) do you?
79. Choose the correctly spelt word from the given options.
- (1) manoeuvor   (2) manevre
~~(3)~~ manoevre   (4) manoeuvre
80. Identify the sentence which is different in meaning.
- (1) Google is the most sought after Internet Search Engine.
 (2) Google is more sought after than any other Internet Search Engine.
 (3) Google is the one of the most sought after Internet Search Engines.
 (4) No other Internet Search Engine is as sought after as Google.
81. Identify the appropriate word to complete the sentence.
 The passenger entered a two ..... AC coach.
- (1) tire   (2) tier
~~(3)~~ tear   (4) tyre
82. Choose the correctly sequenced sentence.
- in the / their lives / Many people / devastating floods / have lost.
- (1) Many people have in the devastating floods lost their lives.
 (2) Many people in the devastating floods have lost their lives.
 (3) Many people have lost their lives in the devastating floods.
 (4) The devastating floods have lost in many people their lives.
83. Identify the INCORRECT sentence.
- (1) In spite of his busy schedule, Mr. Ramu attended the party.
 (2) Though Mr. Ramu had busy schedule, he attended the party.
 (3) Mr. Ramu had busy schedule, yet he attended the party.
 (4) Though Mr. Ramu had busy schedule, yet he attended the party.
84. Choose the acceptable form of subscription in Letter Writing.
- (1) Yours affectionately
~~(2)~~ Your's affectionately
 (3) Yours' affectionately
 (4) Your's affectionate

85. A study of a language, its structure and its rules as they are used in daily life by its speakers from all walks of life, including standard and nonstandard varieties is known as
- (1) Prescriptive Grammar
  - (2) Descriptive Grammar
  - (3) Pedagogical Grammar
  - ~~(4) Comparative Grammar~~
86. Pick the CORRECT statement/s.
- Statement A: Deductive Approach: Teacher is the authority in the classroom.
- Statement B: Inductive Approach: Teacher is a guide and helper.
- (1) Only statement A is correct
  - ~~(2) Only statement B is correct~~
  - (3) Both statements A and B are correct
  - (4) Both statements A and B are incorrect
87. DIKSHA stands for
- (1) Digital Infrastructure for Knowledge Sharing
  - (2) Digital Instrument for Knowledge Sharing
  - ~~(3) Digital Infrastructure for Knowledge Serving~~
  - (4) Digital Instruction for Knowledge Sharing
88. Which of the following is NOT a characteristic feature of 'Project work'?
- (1) It promotes collaboration and co-operation among the learners.
  - ~~(2) It is a learner-centered activity.~~
  - (3) It integrates listening and speaking skills, not the reading and writing skills.
  - (4) Enhances communication and interpersonal skills.
89. One of the following is NOT a feature of language.
- (1) It is systematic
  - ~~(2) It is creative~~
  - (3) It exhibits displacement
  - (4) It is inherited
90. In the transaction of a project work, the first step is
- (1) Whole class activity on the nature of project
  - (2) Designing Tools for data collection
  - (3) Collection of Data
  - (4) Data analysis and interpretation

91. The maximum number of earthquakes and volcanic activities in the world occur around the 'Pacific Rim' the edge of the Pacific basin because

- (1) The Pacific Ocean is the biggest ocean in the world
- (2) The tectonic plate boundaries are found all the way around the Pacific basin
- (3) The tectonic plate boundaries are concentrated in the middle of the Pacific Ocean
- (4) All the major and minor tectonic plates are moving towards the Pacific Ocean

ప్రపంచంలో అత్యధిక సంఖ్యలో భూకంపాలు మరియు అగ్నివర్షకార్యకలాపాలు పసిఫిక్ మహాసముద్రపు అంచు ఉన్న 'పసిఫిక్ రిమ్' చుట్టూ సంభవిస్తాయి. ఎందుకంటే

- (1) పసిఫిక్ మహాసముద్రం ప్రపంచంలోనే అతిపెద్ద సముద్రం కావడం వలన
- (2) టెక్టోనిక్ ప్లేట్ సరిహద్దులు పసిఫిక్ బేసిన్ చుట్టూ ఉండటం వలన
- (3) టెక్టోనిక్ ప్లేట్ సరిహద్దులు పసిఫిక్ మహాసముద్రం మధ్యలో కేంద్రీకృతమై ఉండటం వలన
- (4) అన్ని పెద్ద మరియు చిన్న టెక్టోనిక్ ప్లేట్స్ పసిఫిక్ మహాసముద్రం వైపు కదులుతుండటం వలన

92. Among the following, the Physical Maps do not show

- (1) the rock types and distribution of minerals
- (2) relief features
- (3) the elements of weather and climate
- (4) the vegetation

కింది వాటిలో, భౌతికవటాలు వీటిని చూపించవు

- (1) రాతి రకాలు మరియు ఖనిజాల పంపిణీ
- (2) భౌగోళిక లక్షణాలు
- (3) వాతావరణం మరియు వాతావరణం యొక్క అంశాలు
- (4) వృక్షసంపద

93. Agra and Darjeeling are located on the same latitude, but the temperature of January in Agra is 16°C and Darjeeling is 4°C, because

- (1) the distance between these two places from the sea coast is varied.
- (2) even though these two are located on the same latitude, they are located on different longitudes.
- (3) Darjeeling is located on higher altitude than Agra.
- (4) Agra is located in the tropical region whereas Darjeeling is located in the sub-tropical region.

ఆగ్రా మరియు డార్జిలింగ్ ఒకే అక్షాంశంలో ఉన్నప్పటికీ జనవరిలో ఉష్ణోగ్రతలు ఆగ్రాలో 16°C గా మరియు డార్జిలింగ్లో 4°C గా ఉన్నాయి. దానికి గల కారణం

- (1) నముద్రతీరం నుండి ఈ రెండు ప్రదేశాల మధ్య దూరం వైవిధ్యంగా ఉండటం వలన
- (2) ఈ రెండూ ఒకే అక్షాంశంలో ఉన్నప్పటికీ, అవి వేర్వేరు రేఖాంశాలపై ఉండటం వలన
- (3) డార్జిలింగ్ ఆగ్రా కంటే ఎక్కువ ఎత్తులో ఉండటం వలన
- (4) ఆగ్రా ఉష్ణమండల ప్రాంతంలో, డార్జిలింగ్ ఉపఉష్ణమండల ప్రాంతంలో ఉండటం వలన

94. Green Revolution means

- (1) reforming of agricultural practices resulting in increase in crop yields.
- (2) using of High Yielding Variety seeds, only to increase crop yield.
- (3) providing agricultural knowledge to the farmers to take up prawn culture.
- (4) using modern techniques in rearing prawns

హరితవిప్లవం అంటే

- (1) వ్యవసాయవర్ధతులను నంస్కరించి వంట దిగుబడిని పెంచడం
- (2) వంట దిగుబడిని పెంచడానికి మాత్రమే అధిక దిగుబడినిచ్చే వివిధ రకాల విత్తనాలను ఉపయోగించడం
- (3) రొయ్యల పెంపకాన్ని చేపట్టేందుకు రైతులకు వ్యవసాయ పరిజ్ఞానాన్ని అందించడం
- (4) రొయ్యల పెంపకంలో ఆధునిక పద్ధతులను ఉపయోగించడం

95. This organization has constructed the world's highest road joining Chandigarh with Manali in Himachal Pradesh and Leh in Ladakh

- (1) Border Roads Organization
- (2) National Highways Developing Project
- (3) National Highways Authority of India
- (4) Central Government with Public Private Partnership

హిమాచల్ ప్రదేశ్ లోని మనాలి, లడఖ్ లోని లేహ్ లో చండీగఢ్ ను కలుపుతూ ప్రపంచంలోనే ఎత్తైన రహదారిని నిర్మించిన సంస్థ

- (1) బోర్డర్ రోడ్స్ ఆర్గనైజేషన్
- (2) జాతీయ రహదారుల అభివృద్ధి ప్రాజెక్ట్
- (3) నేషనల్ హైవేస్ అథారిటీ ఆఫ్ ఇండియా
- (4) పబ్లిక్ ప్రైవేట్ భాగస్వామ్యంలో కేంద్ర ప్రభుత్వం

96. In India, 'Loo', the local wind, blow in the

- (1) Deccan Plateau Region
- (2) North - Western part of Rajasthan
- (3) Windward side of the Western Ghats
- (4) Northern Plains of India

భారతదేశంలో 'లూ' అనే స్థానిక వనగాలు ఈ ప్రాంతంలో ఏస్తాయి

- (1) దక్కన్ పీఠభూమి ప్రాంతంలో
- (2) రాజస్థాన్ ఉత్తర - పశ్చిమ భాగం లో
- (3) పశ్చిమ కనుమల యొక్క గాలి వీచే వైపున
- (4) భారతదేశంలోని ఉత్తర మైదానాలలో

97. With the increase in depth, the density of the rock inside the earth will

- (1) increase
- (2) decrease
- (3) remains constant
- (4) increase only up to the depth of 100 kms. then decrease

భూమి లోపలికి వెళ్ళేకొలది, రాతిసాంద్రత

- (1) పెరుగుతుంది
- (2) తగ్గుతుంది
- (3) స్థిరంగా ఉంటుంది
- (4) 100 కిలోమీటర్ల లోతు వరకు మాత్రమే పెరుగుతుంది, ఆ తర్వాత తగ్గుతుంది

98. The mountains formed by the denudation of the existing mountains by weathering and erosion are called

- (1) Residual Mountains
- (2) Block Mountains
- (3) Volcanic Mountains
- (4) Folded Mountains

ఇప్పటికే ఉన్న పర్వతాలు వికాశకరణం చెంది మరియు కోత ద్వారా ఎత్తును, పరిమాణాన్ని కోల్పోయి ఏర్పడిన పర్వతాలను ఇలా అంటారు

- (1) అవశేష పర్వతాలు
- (2) ఖండ పర్వతాలు
- (3) అగ్ని పర్వతాలు
- (4) ముడత పర్వతాలు

99. The Lunar Eclipse occurs, when

- (1) the Earth is in between the Sun and the Moon
- (2) the Moon is in between the Sun and the Earth
- (3) the Sun is in between the Earth and the Moon
- (4) the Sun, the Moon and the Earth are in right angle.

చంద్ర గ్రహణం ఎప్పుడు ఏర్పడుతుంది

- (1) భూమి, సూర్యుడు మరియు చంద్రుని మధ్యలో ఉన్నప్పుడు
- (2) చంద్రుడు, సూర్యుడు మరియు భూమి మధ్యలో ఉన్నప్పుడు
- (3) సూర్యుడు, భూమి మరియు చంద్రుని మధ్యలో ఉన్నప్పుడు
- (4) సూర్యుడు, చంద్రుడు మరియు భూమి లంబ కోణంలో ఉన్నప్పుడు

100. These plains are formed by the deposition of the materials brought by the various agents of transportation such as streams, glaciers and wind

- (1) Structural Plains
- (2) Depositional Plains
- (3) Loess Plains
- (4) Erosional Plains

ఈ మైదానాలు ప్రవాహాలు, హిమానీనదాలు మరియు గాలి వంటి వివిధ రూపాల్లో విజృంభిస్తున్న పదార్థాల నిక్షేపణ ద్వారా ఏర్పడతాయి

- (1) నిర్మాణ మైదానాలు
- (2) నిక్షేపిత మైదానాలు
- (3) లోయస్ మైదానాలు
- (4) ఏకీకరణ మైదానాలు

101. Among the following, this helps in understanding the equality between males and females in the society

- (1) Mortality Rate
- (2) Sex Ratio
- (3) Fertility Rate
- (4) Per Capita Income of the country

కింది వాటిలో, నమాజంలో స్త్రీ మరియు పురుషుల మధ్య సమానత్వాన్ని అర్థం చేసుకోవడంలో ఇది సహాయపడుతుంది

- (1) మరణాలరేటు
- (2) లింగనిష్పత్తి
- (3) సంతానోత్పత్తిరేటు
- (4) దేశ తలసరి ఆదాయం

102. Among the following, the oldest Iron and Steel Industry in India under Private Sector is

- (1) Mysore Iron and Steel Company
- (2) Bhilai Steel Plant
- (3) Visakha Steel Plant
- (4) Tata Iron and Steel Company

కింది వాటిలో, భారతదేశంలో ప్రైవేట్ రంగం కింద ఉన్నటువంటి పురాతన ఇనుము మరియు ఉక్కు పరిశ్రమ

- (1) మైసూర్ ఐరన్ అండ్ స్టీల్ కంపెనీ
- (2) భిలాయ్ స్టీల్ ప్లాంట్
- (3) విశాఖ స్టీల్ ప్లాంట్
- (4) టాటా ఐరన్ అండ్ స్టీల్ కంపెనీ

103. Among the following, as per 2011 census of India, in these erstwhile districts of Telangana, the average number of female population is more than the average number of male population.

- (1) Adilabad, Karimnagar, Nizamabad, Khammam
- (2) Adilabad, Medak, Mahabubnagar, Nalgonda
- (3) Karimnagar, Khammam, Medak, Rangareddy
- (4) Rangareddy, Khammam, Karimnagar, Medak

కిందివాటిలో, 2011 భారత దేశ జనాభా లెక్కల ప్రకారం, తెలంగాణలోని ఈ పూర్వజిల్లాల్లో, సగటు స్త్రీ జనాభా సగటు పురుషుల జనాభా కంటే ఎక్కువ

- (1) ఆదిలాబాద్, కరీంనగర్, నిజామాబాద్, ఖమ్మం
- (2) ఆదిలాబాద్, మెదక్, మహబూబ్ నగర్, నల్గొండ
- (3) కరీంనగర్, ఖమ్మం, మెదక్, రంగారెడ్డి
- (4) రంగారెడ్డి, ఖమ్మం, కరీంనగర్, మెదక్

104. Choose the INCORRECT pair of the following:

- (1) Barren islands in Andaman and Nicobar Islands - The Active Volcano
- (2) Mt. Vesuvius and Mt. Krakotoa - The Dormant Volcano
- (3) Stromboli Volcano - The Dormant Volcano
- (4) Mt. Fujiyama in Japan and Mt. Kilimanjaro - The Extinct Volcano

కింది వాటిలో సరికాని జతను ఎంచుకోండి :

- (1) అండమాన్ & నికోబార్ దీవులలోని భారెన్ దీవులు - క్రియాశీల అగ్నిపర్వతాలు
- (2) మౌంట్ వెసువియస్ మరియు మౌంట్ క్రాకోటోవా - ది డోర్మాంట్ అగ్ని పర్వతాలు
- (3) స్ట్రోంబోలి అగ్నిపర్వతం - ది డోర్మాంట్ అగ్ని పర్వతం
- (4) జపాన్ లోని ఫుజియామా పర్వతం మరియు మౌంట్ కిలిమంజారో - అంతరించిపోయిన అగ్నిపర్వతాలు

105. John Locke wrote against the belief that the monarch had absolute rights

- (1) on liberty
- (2) Two Treaties of Government
- (3) An Essay Concerning Human Understanding
- (4) Political Writings

చక్రవర్తికి సంపూర్ణ హక్కులు ఉన్నాయనే నమ్మకానికి వ్యతిరేకంగా జాన్ లాకే ఈ పుస్తకాన్ని రాశాడు

- (1) ఆన్ లిబర్టీ
- (2) టు ట్రీటీస్ ఆఫ్ గవర్నమెంట్
- (3) యాన్ ఎస్సే కన్సర్నింగ్ హ్యూమన్ అండర్స్టాండింగ్
- (4) రాజకీయ రచనలు

106. The first Afro-Asian conference represented by 29 nations was

- (1) The San Francisco Conference
- (2) Non-Aligned Conference
- (3) Bandung Conference
- (4) United Nations Conference on Human Rights

కింది వాటిలో 29 దేశాలు ప్రాతినిధ్యం వహించిన మొదటి

- ఆఫ్రో - ఆసియన్ సమావేశం
- (1) సాన్ ఫ్రాన్సిస్కో సమావేశం
- (2) అలీనోడ్యం సమావేశం
- (3) బాండుంగ్ సమావేశం
- (4) మానవహక్కుల పై ఐక్యరాజ్యసమితి సమావేశం

107. 'Parivrajakas' means

- (1) great learners
- (2) wanderers
- (3) liberation of soul
- (4) attainment of Moksha

'పరివ్రాజకులు' అంటే

- (1) గొప్ప అభ్యాసకులు
- (2) వాండరర్స్
- (3) ఆత్మయొక్క విముక్తి
- (4) మోక్షప్రాప్తి

108. The aim of Satya Shodhak Samaj started by Jyotiba Phule, was

- (1) service to man is service to God
- (2) to secure social justice for the weaker sections of the society
- (3) to emphasize the spirit of one God, one religion and one caste
- (4) to promote education for socio-economic development of depressed classes

జ్యోతిబాపూలే ప్రారంభించిన సత్యశోధక్ సమాజం యొక్క లక్ష్యం

- (1) మానవ సేవే మార్గవ సేవ
- (2) సమాజంలోని బలహీన వర్గాలకు సామాజిక న్యాయాన్ని అందించడం
- (3) ఒకే దేవుడు, ఒకే మతం మరియు ఒకే కులం అనే స్ఫూర్తిని నొక్కి చెప్పడం
- (4) అణగారిన వర్గాల సామాజిక ఆర్థిక అభివృద్ధికి విద్యను ప్రోత్సహించడం

109. Mahatma Gandhi called off the Non-Cooperation Movement because of
- (1) the enactment of Rowlatt Act
  - (2) the incident of Jallianwalabagh tragedy,
  - (3) the Chauri Chaura incident at Gorakhpur
  - (4) the entry of Simon Commission to examine the implementation of 1919 reforms

మహాత్మాగాంధీ నచాయ నిరాకరణ ఉద్యమాన్ని ఈ కారణం వలన విరమించుకున్నారు

- (1) రౌల్ట్ చట్టం అమలు చేయడం వలన
- (2) జలియన్ వాలాభాగ్ విషాద సంఘటన జరగడం వలన
- (3) గోరఖపూర్ వద్ద చౌరీచౌరా సంఘటన జరగడం వలన
- (4) 1919 సంస్కరణల అమలును పరిశీలించడానికి సైమన్ కమిషన్ ప్రవేశం చేయడం వలన

110. During Vedic period, people worshipped Agni, Indra and Soma. 'Soma' means
- (1) The God of Wind
  - (2) The God of War
  - (3) A plant from which a special drink was prepared
  - (4) Memorizing and reciting each word with great care in worship of God

వేదకాలంలో, ప్రజలు అగ్ని, ఇంద్రుడు మరియు సోమ సుపూజించేవారు. 'సోమ' అంటే

- (1) వాయు దేవుడు
- (2) యుద్ధ దేవుడు
- (3) ఒక ప్రత్యేక పానీయం తయారు చేయడానికి ఉపయోగించే మొక్క
- (4) భగవంతుని ఆరాధనలో చాలా శ్రద్ధతో ప్రతి పదాన్ని కంఠస్థం చేయడం మరియు వరించడం

111. The reforms introduced in this country are often described as 'Glasnost and Perestroika'

- (1) Soviet Union
- (2) United States of America
- (3) Great Britain
- (4) China

ఈ దేశంలో ప్రవేశ పెట్టిన సంస్కరణలు "గ్లాస్నోస్ట్ మరియు పెరెస్ట్రోయిక్" గా పరిచబడ్డాయి

- (1) సోవియట్ యూనియన్
- (2) యునైటెడ్ స్టేట్స్ ఆఫ్ అమెరికా
- (3) గ్రేట్ బ్రిటన్
- (4) చైనా

112. The Cabinet Mission, 1946 consisted of

- (1) Pathak Lawrence, Stafford Cripps, A. Alexander
- (2) Wavell, Pathak Lawrence, Mountbatten
- (3) Mountbatten, Pathak Lawrence, A. Alexander
- (4) Wavel, A. Alexander, Mountbatten

కింది వారిలో 'క్యాబినెట్ మిషన్ - 1946' లోని సభ్యులు

- (1) పాథక్ లారెన్స్, స్టాఫోర్డ్ క్రిప్స్, ఎ. అలెగ్జాండర్
- (2) వేవెల్, పాథక్ లారెన్స్, మౌంట్ బాటన్
- (3) మౌంట్ బాటన్, పాథక్ లారెన్స్, ఎ. అలెగ్జాండర్
- (4) వేవెల్, ఎ. అలెగ్జాండర్, మౌంట్ బాటన్

113. Koutilya refers to the existence of Dharmasthiyas and Kantakasodhanas in the court of

- (1) Cholas
- (2) Guptas
- (3) Mauryans
- (4) Satavahanas

వీరి న్యాయస్థానంలో ధర్మస్థులు మరియు కంటకసోధనలు ఉండేవని కౌటిల్యుడు సూచించాడు

- (1) చోళులు
- (2) గుప్తులు
- (3) మౌర్యులు
- (4) శాతవాహనులు

114. Mahamoksha Parishad, the religious assembly, was organized by

- (1) Harshavardhana
- (2) Kanishka
- (3) Ashoka
- (4) Chandra Gupta Vikramaditya

మహామోక్ష-సరిసత్, మతవరమైన సమ్మేళనాన్ని నిర్వహించినవారు

- (1) హర్షవర్ధనుడు
- (2) కనిష్కుడు
- (3) అశోకుడు
- (4) చంద్రగుప్త విక్రమాదిత్యుడు

115. One among the following play was not authored by Harshavardhana

- (1) Nagananda
- (2) Ratnavali
- (3) Priyadarsika
- (4) Kadambari

కింది నాటకాలలో హర్షవర్ధనుడు రచించనిది ఏది

- (1) నాగానంద
- (2) రత్నావలి
- (3) ప్రీయదర్శిక
- (4) కాదంబరి

116. 'Chauth and Sardeshmukhi' are the types of taxes collected by these rulers of India

- (1) Mughals
- (2) Marathas
- (3) Vijayanagara Rulers
- (4) Kakatiyas

'భారతదేశంలోని ఈ పాలకులు 'చౌత్ మరియు సర్దేశ్ముఖి' అనే పన్నులు వసూలు చేసేవారు

- (1) మొఘలులు
- (2) మరాఠాలు
- (3) విజయనగర పాలకులు
- (4) కాకతీయులు

117. At the end of the Second World War, many of the Nazi Germans and leaders were captured and put to trial in these tribunals

- (1) International Military Tribunal for the Far East
- (2) International Criminal Tribunal
- (3) Tokyo Tribunal
- (4) Nuremberg Tribunal

రెండవ ప్రపంచ యుద్ధం ముగిసిన తరువాత, నాజీ జర్మన్లను మరియు వారి నాయకులను బంధించి, ఈ ట్రిబ్యూనల్లో విచారించారు.

- (1) ప్రాచ్యతూర్పు ప్రాంతాల కోసం అంతర్జాతీయ సైనిక ట్రిబ్యూనల్లో
- (2) అంతర్జాతీయ క్రిమినల్ ట్రిబ్యూనల్ లో
- (3) టోక్యో ట్రిబ్యూనల్ లో
- (4) నురేంబెర్గ్ ట్రిబ్యూనల్ లో

118. One of the following was the reason for the downfall of the Mughal Empire

- (1) The Deccan policy of Mughals
- (2) The wars waged by Jahangir
- (3) The economic policies of Mughals
- (4) The religious policy of Aurangzeb

కింది వాటిలో, మొఘల్ సామ్రాజ్యం పతనానికి గల కారణం

- (1) మొఘలులు అనుసరించిన దక్కన్ విధానం
- (2) జహాంగీర్ చేసిన యుద్ధాలు
- (3) మొఘలులు అనుసరించిన ఆర్థిక విధానాలు
- (4) ఔరంగజేబ్ యొక్క మతవరమైన విధానం

119. Among the following, the representatives of the third estate who declared themselves as National Assembly

- (1) John Locke, Rousseau and Montesquieu
- (2) Mirabeau, Abbe Sieyès and Bailly
- (3) Robespierre, Mary Antoinette and Napoleon Bonaparte
- (4) Rousseau, Napoleon Bonaparte and Mary Antoinette

కింది వాటిలో, తమను తాము జాతీయ అసెంబ్లీగా ప్రకటించుకున్న థర్డ్ ఎస్టేట్ ప్రతినిధులు

- (1) జాన్ లాక్, రూసో మరియు మాంటెస్క్యూ
- (2) మిరాబ్యూ, అబ్బే సీయెస్ మరియు బెయిలీ
- (3) రోబెస్పియర్, మేరీ ఆంటోనెట్ మరియు నెపోలియన్ బోనాపార్ట్
- (4) రూసో, నెపోలియన్ బోనాపార్ట్ మరియు మేరీ ఆంటోనెట్

120. One of the following was not associated with unification of Germany under the leadership of Bismarck.

- (1) Treaty of Frankfurt
- (2) Battle of Waterloo
- (3) Ems Telegram
- (4) Franco-Prussian War

కింది వాటిలో ఏది జర్మనీ ఏకీకరణలో సంబంధం లేని దానిని గుర్తించండి

- (1) ఫ్రాంక్‌ఫర్ట్ ఒప్పందం.
- (2) వాటర్లొ యుద్ధం
- (3) ఇమ్ ఎమ్ ఎస్ టెలిగ్రామ్
- (4) ఫ్రాంకో-ప్రస్సన్ యుద్ధం

121. One among the following is NOT a Direct Tax in India:

- (1) Tax on personal income
- (2) Corporate tax
- (3) Property tax
- (4) Goods and Service Tax

కింది వాటిలో ఏది భారతదేశంలో ప్రత్యక్ష పన్ను కాదు

- (1) వ్యక్తిగత ఆదాయం పై పన్ను
- (2) కార్పొరేట్ పన్ను
- (3) ఆస్తుపన్ను
- (4) వస్తువులు మరియు సేవ పన్ను

122. The five non-permanent members of the United Nations Security Council are from these countries

- (1) Latin America and West Europe
- (2) Latin America and East Europe
- (3) Afro-Asian nations
- (4) East Europe

అక్షరాస్యసమితి భద్రదా మండలిలో శాశ్వత సభ్యులు కాని వారిలో ఐదుగురు ఈ దేశాలకు చెందిన వారు

- (1) లాటిన్ అమెరికా మరియు పశ్చిమ ఐరోపా
- (2) లాటిన్ అమెరికా మరియు తూర్పు ఐరోపా
- (3) ఆఫ్రో-ఆసియా దేశాలు
- (4) తూర్పు ఐరోపా

123. India is NOT the member of this Organization

భారతదేశం, ఈ సంస్థలో సభ్యదేశం కాదు

- (1) BRICS
- (2) UNO
- (3) SAARC
- (4) G-7

124. The rate of GST for a product 'Y' is 28%. Maximum Retail Price of 'Y' is Rs. 6,400. The amount of tax to be paid to the Government as tax is

'Y' ఉత్పత్తికి GST రేటు 28%. 'Y' గరిష్ట రిటైల్ ధర రూ. 6400. అప్పుడు ఆ వస్తువుపై ప్రభుత్వానికి పన్నుగా చెల్లించాల్సిన పన్ను మొత్తం

- (1) Rs. 2,800
- (2) Rs. 1,400
- (3) Rs. 2,480
- (4) Rs. 1,550

125. In India, the tax on these is an example of Trade Barrier

- (1) Tax on exports
- (2) Tax on imports
- (3) Tax on import of consumer goods only
- (4) Tax on export of producer's goods only

భారతదేశంలో ఏటిపై విధించే పన్ను వాణిజ్య అవరోధానికి ఉదాహరణ

- (1) ఎగుమతులపై పన్ను
- (2) దిగుమతులపై పన్ను
- (3) వినియోగ వస్తువుల దిగుమతిపై మాత్రమే పన్ను
- (4) ఉత్పత్తి దారుల వస్తువుల ఎగుమతిపై మాత్రమే పన్ను

126. The final Goods are

- (1) the goods which are not used further in producing goods to be sold
- (2) the goods which are used as inputs to make the final good
- (3) The goods which are not used in making the final goods
- (4) The goods which can be used as a raw- material in the industry

అంత్య వస్తువులు అనగా

- (1) విక్రయించాల్సిన వస్తువులను ఇంకా ఉత్పత్తిచేయడంలో ఉపయోగించని వస్తువులు
- (2) అంతిమ వస్తువులను తయారు చేయడానికి ఇన్పుట్లుగా ఉపయోగించే వస్తువులు
- (3) అంతిమ వస్తువులను తయారు చేయడానికి ఉపయోగించని వస్తువులు
- (4) వరిశ్రమలో ముడిపదార్థంగా ఉపయోగించగల వస్తువులు

27. Among the following, the Fixed Capital is

- (1) raw materials to be used in production
- (2) the purchase of a new machinery for the production process
- (3) the money required for purchasing raw material
- (4) the skilled and unskilled employees to work

కిందివాటిలో స్థిర మూలధనం అని దేనిని అంటారు

- (1) ఉత్పత్తిలో ఉపయోగించే ముడి పదార్థాలను
- (2) ఉత్పత్తి ప్రక్రియ కోసం కొనుగోలు చేసే కొత్త యంత్రాలను

- (3) ముడి సరుకును కొనుగోలు చేయడానికి అవసరమైన డబ్బును
- (4) పనిచేయడానికి నైపుణ్యం మరియు నైపుణ్యంలేని ఉద్యోగులను

128. To protect the sovereignty, unity and integrity of India is a

- (1) fundamental right
- (2) directive principle of State policy
- (3) fundamental duty of a citizen
- (4) human right

'భారతదేశ సార్వభౌమాధికారం, ఐక్యత మరియు సమగ్రతను రక్షించడం' అనేది

- (1) ప్రాథమిక హక్కు
- (2) ఆదేశనూత్రం
- (3) పౌరుని ప్రాథమిక విధి
- (4) మానవ హక్కు

129. One among the following is NOT the federal feature of the Indian Constitution

- (1) Distribution of powers between the Centre and the States
- (2) Maintenance of Centre-State relations
- (3) Representation of States in the Upper Chamber of the Parliament
- (4) Role of All India Services personnel in the administration of States

కింది వాటిలో, భారత రాజ్యాంగం యొక్క సమాఖ్య లక్షణం కానిది ఏది

- (1) కేంద్రం మరియు రాష్ట్రాల మధ్య అధికారాల పంపిణీ
- (2) కేంద్ర రాష్ట్ర సంబంధాల నిర్వహణ
- (3) పార్లమెంట్ ఎగువ సభలో రాష్ట్రాల ప్రాతినిధ్యం
- (4) రాష్ట్రాల పరిపాలనలో ఆల్ ఇండియా సర్వీసెస్ సిబ్బంది పాత్ర

Turn Over

130. Among the following, identify the CORRECT statement with regard to UN General Assembly is

- (1) Each member state can send five delegates but enjoys the right of one vote on resolution
- (2) It is the principal executive organ of the United Nations Organization
- (3) It has Veto Power
- (4) It makes recommendations for the promotion of respect on human rights and freedoms.

కింది వాటిలో, UN జనరల్ అసెంబ్లీకి సంబంధించి సరైన దానిని గుర్తించండి

- (1) ప్రతి సభ్య దేశం ఐదుగురు ప్రతినిధులను పంపవచ్చు. కానీ తీర్మానంపై ఒక్క ఒకటి వేసే హక్కును మాత్రమే కలిగి ఉంటుంది
- (2) ఇది యునైటెడ్ నేషన్స్ ఆర్గనైజేషన్ యొక్క ప్రధాన కార్యనిర్వాహక సంస్థ
- (3) ఇది వీటో అధికారాన్ని కలిగి ఉంటుంది
- (4) ఇది మానవ హక్కులు మరియు స్వేచ్ఛలపై గౌరవాన్ని పెంపొందించడానికి సిఫార్సులు చేస్తుంది

131. Green Peace Movement was initially started as a protest against

- (1) The American Underwater Nuclear Tests near Alaska
- (2) India's Nuclear Test in Thar desert
- (3) Bhopal Gas Disaster in India
- (4) Excessive use of Chlorofluorocarbons by the developed countries

గ్రీన్ పీస్ ఉద్యమం ప్రారంభంలో దీనికి వ్యతిరేకంగా ప్రారంభించబడింది

- (1) అమెరికా అలస్కా సమీపంలోని నీటి అడుగున జరిపిన అణు పరీక్షలకు
- (2) థార్ ఎడారిలో భారతదేశం జరిపిన అణు పరీక్షలకు
- (3) భారతదేశంలో జరిగిన భోపాల్ గ్యాస్ వివేకము
- (4) అభివృద్ధి చెందిన దేశాలు క్లోరో-ఫ్లోరో కార్బన్లను అధికంగా ఉపయోగించడం వలన

132. In 1976, article 39 A is included to the Indian Constitution to provide free and competent legal services to

- (1) the weaker sections of the society
- (2) the rural people only
- (3) the minority people only
- (4) SC, ST and minority communities in rural areas only

వీరికి ఉచిత న్యాయ సహాయాన్ని అందించాలనే ఉద్దేశ్యంతో 1976 వ సంవత్సరంలో భారత రాజ్యాంగానికి 39 A అధికరణంను జతచేశారు

- (1) బీద బలహీన వర్గాలవారికి
- (2) గ్రామీణ వర్గాలవారికి మాత్రమే
- (3) మైనారిటీ వర్గాలవారికి మాత్రమే
- (4) గ్రామీణ ప్రాంతంలోని SC, ST మైనారిటీ వర్గాలవారికి మాత్రమే

133. Among the following, the INCORRECT statement with regard to the functions of the President of India :

- (1) The President appoints the Advocate General
- (2) The President nominates members to the Rajya Sabha and 2 members to the Lok Sabha.
- (3) The President appoints Comptroller and Auditor General of India
- (4) The President appoints the Chief Election Commissioner and other commissioners

కింది వాటిలో భారత రాష్ట్రపతి విధులకు సంబంధించి సరికానిది ఏది

- (1) రాష్ట్రపతి అడ్వకేట్ జనరల్ను నియమించడం
- (2) రాష్ట్రపతి రాజ్యసభకు 12 మంది సభ్యులను మరియు లోక్ సభకు ఇద్దరు సభ్యులను నామినేట్ చేయడం
- (3) రాష్ట్రపతి భారత కంప్ట్రోలర్ మరియు ఆడిటర్ జనరల్ను నియమించడం
- (4) రాష్ట్రపతి ప్రధాన ఎన్నికల కమిషనర్ మరియు కమిషనర్లను నియమించడం

134. As per the Indian Constitution, one among the following CANNOT be amended with simple majority in the Parliament

- (1) The formation of new States
- (2) Changing the boundaries of States
- (3) Rules regarding citizenship
- (4) Matters related to fundamental rights

భారత రాజ్యాంగం ప్రకారం కింది వాటిలో ఒకదానిని సార్వజమీయ సాధారణ మెజారిటీతో సవరించడం సాధ్యం కాదు

- (1) కొత్త రాష్ట్రాల ఏర్పాటు
- (2) రాష్ట్రాల సరిహద్దులను మార్చడం
- (3) పౌరులకు సంబంధించిన నియమాలు
- (4) ప్రాథమిక హక్కులకు సంబంధించిన విషయాలు

135. One among the following is NOT a fundamental right of the Indian Constitution

- (1) Abolition of Untouchability
- (2) Right to life and personal liberty
- (3) The awards like Bharat-Ratna, the Param Vir Chakra shall not be used by the recipient as a title
- (4) Equal pay for equal work

కింది వాటిలో, భారత రాజ్యాంగంలో పొందుపరచిన ప్రాథమిక హక్కుల కిందికి రాని దానిని గుర్తించండి

- (1) అంటరానితనం నిర్మూలన
- (2) జీవించే హక్కు మరియు వ్యక్తిగత స్వేచ్ఛ
- (3) భారతరత్న, పరమవీర చక్ర వంటి అవార్డులను గ్రహీత చిరుముగా ఉపయోగించకూడదు
- (4) సమాన వనికి సమాన వేతనం

136. 'X' is involved in a murder case. A criminal case was filed against him. At first, his case shall be dealt in this court

- (1) District Court
- (2) Session's Court
- (3) Asst. Session's Court
- (4) High Court

'X' కు ఒక హత్య కేసులో ప్రమేయం ఉంది. అతనిపై క్రిమినల్ కేసు సమోదాంది. మొదట, అతని కేసును ఈ కోర్టులో పరిష్కరించబడుతుంది

- (1) జిల్లా కోర్టు
- (2) సెషన్స్ కోర్టు
- (3) అసిస్టెంట్ సెషన్స్ కోర్టు
- (4) హైకోర్టు

137. Judicial Review means

- (1) reviewing the laws made by the legislatures
- (2) implementing the judgement given by the lower courts
- (3) reviewing the judgements given by the lower Courts
- (4) the state asking the courts to review the judgement given by High Court and Supreme Court

'న్యాయ సమీక్ష' అంటే

- (1) చట్టసభలు రూపొందించిన చట్టాలను సమీక్షించడం
- (2) దిగువ కోర్టులు ఇచ్చిన తీర్పులను అమలు చేయడం
- (3) దిగువ కోర్టులు ఇచ్చిన తీర్పులను సమీక్షించడం
- (4) హైకోర్టు మరియు సుప్రీంకోర్టు ఇచ్చిన తీర్పును సమీక్షించవలసిందిగా కోర్టులను రాష్ట్రం అడగడం

138. The chief objective of the 'Look East Policy' is

- (1) to review political contacts with South East Asia and East Asia
- (2) to review political and economic contacts with European countries
- (3) to review the economic relations with North Eastern States of America
- (4) to review the political relations with SAARC and NAM nations

'లూక్ ఈస్ట్ పాలిసీ' యొక్క ముఖ్య లక్ష్యం

- (1) ఆగ్నేయాసియా మరియు తూర్పు ఆసియాతో రాజకీయ సంబంధాలను సమీక్షించడానికి
- (2) యూరోపియన్ దేశాలతో రాజకీయ మరియు ఆర్థిక సంబంధాలను సమీక్షించడానికి
- (3) అమెరికా ఈశాన్య రాష్ట్రాలతో ఆర్థిక సంబంధాలను సమీక్షించడానికి
- (4) SAARC మరియు NAM దేశాలతో రాజకీయ సంబంధాలను సమీక్షించడానికి

139. As a result of this commission recommendations, the Social Science was introduced in the School Curriculum in India

- (1) National Education Commission
- (2) Secondary Education Commission
- (3) Basic Education Commission
- (4) National Knowledge Commission

ఈ క్రింది కమిషన్ యొక్క సిఫార్సుల ఫలితంగా, భారతదేశంలోని పాఠశాల విద్యాప్రణాళికలో సాంఘిక శాస్త్రము ను ప్రవేశ పెట్టడం జరిగింది

- (1) జాతీయ విద్యా కమిషన్
- (2) మాధ్యమిక విద్యా కమిషన్
- (3) బేసిక్ విద్యా కమిషన్
- (4) జాతీయ నాలెడ్జ్ కమిషన్

140. Match the following List-A with List-B

List-A (Social Scientists)	List-B (Contribution)
A) Chanakya	i) Jawaharlal Nehru Award
B) Mother Theresa	ii) Archives for Science and Social Welfare
C) Amartya Sen	iii) Economics
D) Max Weber	iv) Economic and Social Justice

Choose the CORRECT answer:

- (1) A-ii, B-i, C-iv, D-iii
- (2) A-iii, B-iv, C-ii, D-i
- (3) A-i, B-ii, C-iv, D-iii
- (4) A-iv, B-i, C-ii, D-iii

జాబితా-A (సాంఘిక శాస్త్రము)	జాబితా-B (సేవలు)
A) చాణక్యుడు	i) జవహర్లాల్ నెహ్రూ అవార్డు
B) మదర్ థెరిస్సా	ii) ఆర్కైవ్స్ ఫర్ సైన్స్ అండ్ సోషల్ వెల్ఫేర్
C) అమర్త్య సేన్	iii) అర్థశాస్త్రం
D) మాక్స్ వెబర్	iv) ఎకనామిక్ అండ్ సోషల్ జస్టిస్

నరైన జవాబుని ఎంచుకోండి :

- (1) A-ii, B-i, C-iv, D-iii
- (2) A-iii, B-iv, C-ii, D-i
- (3) A-i, B-ii, C-iv, D-iii
- (4) A-iv, B-i, C-ii, D-iii

141. Among the following which DOES NOT reflect the aims of teaching Social Studies.

- (1) Aims are guiding principles in education policy
- (2) Aims may or may not be achievable
- (3) Aims have permanent values
- (4) Aims origin from objectives

ఈ దిగువ వాటిలో ఏది సాంఘిక శాస్త్ర బోధన ఆశయాలను ప్రతిబింబించదు?

- (1) ఆశయాలు విద్యా విధానంలో మార్గదర్శక సూత్రాలు
- (2) ఆశయాలు సాధించవచ్చు లేదా సాధించలేకపోవచ్చు
- (3) ఆశయాలకు శాశ్వత విలువలు ఉంటాయి
- (4) ఆశయాలు లక్ష్యాల నుండి ఉద్భవిస్తాయి

142. By teaching Social Studies at secondary level, the following academic standards are achievable among students.

- A) Mapping Skills
- B) Reading the given text and interpretation
- C) Information Skills
- D) Reflection on contemporary issues and questions
- E) Appreciation and Sensitising

Choose the CORRECT answer:

- (1) A, B and C only
- (2) B, C, D and E only
- (3) A, B, D and E only
- (4) A, B, C, D and E

సెకండరీ స్థాయిలో సాంఘిక శాస్త్రమును బోధించుట ద్వారా, విద్యార్థులలో ఈ క్రింది విద్యా ప్రమాణాలను సాధించవచ్చు

- A) పట నైపుణ్యాలు
- B) ఇచ్చిన అంశాన్ని చదివి, వ్యాఖ్యానించుట
- C) సమాచార నైపుణ్యాలు
- D) సపకాలీన అంశాలపై ప్రతిస్పందించుట, ప్రశ్నించుట
- E) ప్రశంస, సున్నితత్వం

సరైన జవాబును ఎంచుకోండి :

- (1) A, B, C మాత్రమే
- (2) B, C, D, E మాత్రమే
- (3) A, B, D, E మాత్రమే
- (4) A, B, C, D మరియు E

143. National Curriculum Framework (NCF) - 2005 focussed on the following aspects in the development of Social Science curriculum.

- A) Content load
- B) Plurality and Local content
- C) Scientific outlook
- D) Inter relationship among disciplines

Choose the CORRECT answer:

- (1) A, B and C only
- (2) B, C and D only
- (3) A, B and D only
- (4) A, B, C and D

సాంఘిక శాస్త్ర విద్యాప్రణాళిక ను రూపొందించునపుడు ఈ క్రింది అంశాలపై దృష్టి సారించాలని జాతీయ విద్యా ప్రణాళిక చట్టం (NCF)

- 2005 సూచించినది

- A) విషయ భారం
- B) బహుళత్వం, స్థానిక అంశాలు
- C) శాస్త్రీయ దృక్పథం
- D) వివిధ శాస్త్రాల మధ్య వరుస సంబంధం

సరైన జవాబుని ఎంచుకోండి :

- (1) A, B మరియు C మాత్రమే
- (2) B, C మరియు D మాత్రమే
- (3) A, B మరియు D మాత్రమే
- (4) A, B, C మరియు D

144. The following method may follow Inductive, Deductive, Analytic and Synthetic approaches while teaching Social Studies in the constructive way.

- (1) Problem solving
- (2) Lecture
- (3) Lecture cum demonstration
- (4) Deductive

నిర్మాణాత్మక విధానములో సాంఘిక శాస్త్రమును బోధించేటప్పుడు, ఈ పద్ధతిలో ఆగమనాత్మక, నిగమనాత్మక, విశ్లేషణాత్మక మరియు సంశ్లేషణాత్మక పద్ధతులను అనుసరించవచ్చు.

- (1) సమస్య పరిష్కార
- (2) ఉపన్యాస
- (3) ఉపన్యాసయుత ప్రదర్శన
- (4) నిగమన

145. Among the following, which one is the CORRECT sequence of the steps followed in lesson plan of Social Studies?

- A) Expected academic standards
- B) Periodic teaching concepts, teaching learning strategies, methods
- C) Teaching notes
- D) Teacher's reflections

Choose the CORRECT answer:

- 1) A, C, B, D
- (2) B, A, C, D
- (3) B, C, A, D
- (4) A, B, C, D

ఈ క్రింది వాటిలో సాంఘిక శాస్త్ర పాఠ్య పథకంలోని సరైన సోపాన క్రమము :

- A) సాధించాల్సిన విద్యా ప్రమాణాలు
- B) పీరియడ్ వారీ భావనలు, బోధనాభ్యసన అంశాలు, విధానాలు
- C) టీచింగ్ నోట్స్
- D) ఉపాధ్యాయుని ప్రతిస్పందనలు

సరైన జవాబుని ఎంచుకోండి :

- (1) A, C, B, D
- (2) B, A, C, D
- (3) B, C, A, D
- (4) A, B, C, D

146. Comparatively, the following method will help the teacher to give more clarity to students on the concepts of Solar system, eclipses, results of Earth rotation, revolution and internal structure of Earth etc.

- (1) Lecture method
- (2) Discussion method
- (3) Lecture cum demonstration method
- (4) Source method

విద్యార్థులకు సౌర కుటుంబం, గ్రహణాలు, భూభ్రమణ - పరిభ్రమణ ఫలితాలు, భూ అంతర్భాగాలు వంటి భావనల గురించి సరియైన స్పష్టతను కల్పించుటలో ఉపాధ్యాయునికి, ఈ క్రింది పద్ధతులతో సరి పోల్చినప్పుడు ఏది ఎక్కువ ఉపయుక్తంగా ఉంటుంది :

- (1) ఉపన్యాస పద్ధతి
- (2) చర్చా పద్ధతి
- (3) ఉపన్యాసయుత ప్రదర్శన పద్ధతి
- (4) మూలాధార పద్ధతి

147. By exposing the students to the areas, i.e market places, commercial centres, brick kilns, banks, mills and factories, agricultural farms, etc., the teacher can create interest among students in these resources:

- (1) Resources of geographical interest
- (2) Resources of economic interest
- (3) Resources of scientific interest
- (4) Resources of cultural interest

సాంఘిక శాస్త్ర ఉపాధ్యాయుడు విద్యార్థులను మార్కెట్ స్థలాలు, వ్యాపార కేంద్రాలు, ఇటుక బట్టీలు, బ్యాంకులు, మిల్లులు మరియు కర్మాగారాలు, వ్యవసాయ క్షేత్రాలను సందర్శించ జేయుట ద్వారా వారిలో ఈ క్రింది వస్తుల వల్ల ఆసక్తిని కల్పించవచ్చును

- (1) భౌగోళిక వనరులు
- (2) ఆర్థిక వనరులు
- (3) శాస్త్రీయ వనరులు
- (4) సాంస్కృతిక వనరులు

148. In the formative assessment of Social Studies, we are assessing the following learning outcome.

- (1) Reading the text and review it
- (2) Preparing new problems in their own way
- (3) Reflection on contemporary issues and questioning
- (4) Conducting experiments and report writing

సాంఘిక శాస్త్రములోని నిర్మాణాత్మక మదింపులో ఈ క్రింది అభ్యసన ఫలితాన్ని మదింపు చేస్తున్నారు.

- (1) పుస్తకాన్ని చదివి, సమీక్ష చేయడం
- (2) స్వంతంగా నూతన సమస్యలను తయారు చేయుట
- (3) సమకాలీన అంశాలపై ప్రతిస్పందించుట, ప్రశ్నించుట
- (4) ప్రయోగాలు నిర్వహించి, నివేదిక వ్రాయుట

149. Strategies like observation, discussions, pre-test, inquiry and questionnaires are used in this evaluation

- (1) Diagnostic evaluation
- (2) Formative evaluation
- (3) Summative evaluation
- (4) Achievement evaluation

సరిశీలన, చర్చలు, ప్రీటెస్ట్, ఇంక్వయిరీ మరియు ప్రశ్నావచులు వంటి వ్యూహాలు ఈ క్రింది మూల్యాంకనంలో ఉపయోగించబడును :

- (1) లోప నిర్ధారణ మూల్యాంకనం
- (2) నిర్మాణాత్మక మూల్యాంకనం
- (3) సంగ్రహణాత్మక మూల్యాంకనం
- (4) సాధన మూల్యాంకనం

150. A class-9 student is able to explain the development of a particular region on the basis of its population, industries, distance from the sea, height from the sea, technology etc. It reflects the following ability in him:

- (1) Application
- (2) Synthesis
- (3) Analysis
- (4) Interpretation

ఒక 9 వ తరగతి విద్యార్థి, ఒక నిర్దిష్ట ప్రాంతం యొక్క అభివృద్ధిని ఆ ప్రాంత జనాభా, పరిశ్రమలు, సముద్ర సామీప్యత, సముద్ర మట్టం నుండి ఎత్తు మరియు సాంకేతికతల ఆధారంగా జరుగుతుందని వివరించ గలుగుట - అనునది ఈ సామర్థ్యం అతనిలో ప్రతిబింబిస్తుంది

- (1) వినియోగం
- (2) సంశ్లేషణ
- (3) విశ్లేషణ
- (4) వ్యాఖ్యానం